

Oversættelse fra dansk til svensk (7,5 point)

NODB08 NODA24

VT 2022

Læse- og fjernundervisning, zoom: <https://lu-se.zoom.us/j/67460109852>

Indhold og målsætning

På kurset oversætter vi forskellige teksttyper fra dansk til svensk, og vi arbejder både med sagprosa og fiktion. Grundlæggende oversættelsesteori præsenteres og gennemgås, men kurset er i vid udstrækning færdighedsorienteret med henblik på selvstændigt arbejde. I den praktiske oversættelse sætter vi fokus på forskellene mellem dansk og svensk i et grammatisk, ortografisk og semantisk perspektiv. Målsætningen er, at de studerende efter kurset er i stand til at oversætte fra dansk til svensk, således at oversættelsen fremstår som idiomatisk, indholdsmæssigt og stilistisk korrekt. De studerende skal kunne demonstrere kendskab til grundlæggende oversættelsesteori samt viden om relevante semantiske, genretekniske og pragmatiske aspekter i oversættelsesarbejdet.

Arbejdsformer

Undervisningens teoretiske dele indlæres primært gennem forelæsninger og lærerstyrede diskussioner, mens det praktiske oversættelsesarbejde i høj grad vil være præget af selvstændigt arbejde og kamratgranskning. Der indgår holddiskussioner og seminarer, hvor de studerende giver gensidig kritik på hinandens opgaver. Det skal understreges, at gruppearbejdet er en vigtig del af undervisningen.

Eksamination og oversættelsesopgaver

Der er løbende eksamination i form af obligatoriske oversættelsesopgaver, der skal godkendes, inden den afsluttende, selvstændige hjemmeopgave bliver bedømt. Denne afsluttende opgave ligger til grund for den endelige, graduerede karakterbedømmelse: *U*, *G* eller *VG*. Der er obligatorisk nærvær 80%, og 4 af 5 opgaver skal laves og godkendes, inden den afsluttende 6. opgave.

Praktisk information

Du kan få svar på praktiske spørgsmål enten ved at besøge universitetets hjemmeside www.sol.lu.se eller henvende dig til studenterekspektionen. Spørgsmål vedrørende kursets indhold kan du rette til Robert.Zola_Christensen@nordlund.lu.se

Mer praktisk information hittar du på vår hemsida: <https://www.sol.lu.se/danska/for-studenter/>

Litteraturliste (artikler, bogkapitler og hand outs findes på Canvas)

- Bacquin, Mari & Christensen Zola, Robert: "När sommarfugle blir till sommarflugor – eller när grannspråk blir främmande språk" i *Språk i Norden*, 2011
- Brunse, Niels: "Litterær oversættelse", i *Oversættelsehåndbogen*, Munksgaard 1994
- Holm, Lis: "Historisk tilbageblik", i *Oversættelsesteori og praksis*, Systime 1995
- Christian Jungersen (2004): *Undtagelsen*, København, Gyldendal (valgfri udgave)
- Lundquist, Lita: "Oversættelsen og dens tre faser", i *Oversættelse*, s. 26-50 Forlaget Samfundslitteratur 2005

Referencelitteratur og links

Christensen, Robert Zola og Christensen, Lisa (2019): *Dansk Grammatik*, 4:a uppl, Syddansk Universitetsforlag, Odense
(1992). *Gads ordbøger, svensk-dansk, dansk-svensk*, 1:a uppl. Köpenhamn: Gad
(2006). *Politikens Nudansk ordbog med etymologi*. 3:e uppl. Köpenhamn: Politikens Forlag

Oversætterens redskaber: www.google.com, ordbøger, databaser, hjemmesider med ordlister osv., f.eks. http://www.dansk-og-svensk.dk/danskt_lexikon2/
<http://www.idiomordbogen.dk/>
<http://ordnet.dk/>
<http://www.ordbogen.dk>
<http://sproget.dk/>

Lektionsplan

20/1 13.00 (!)-14.30

Præsentation af forløb

Tekstanalysemodel og oversættelsesteori

Lis Holm: ”Historisk tilbageblik”

Lundquist, Lita: ”Oversættelsen og dens tre faser”

https://da.wikipedia.org/wiki/Roman_Jakobsons_kommunikationsmodel

Indledende, ekstemporale oversættelser

Begynd at læse Kristian Jungersen: *Undtagelsen*

24/1 13.00 (!)-14.30

1. opgave gennemgås (B&O, Ribe Domkirke),

Uddrag af en reklame/informationsbrochure (B&O) samt en kirke-hjemmeside (Ellevang Kirke), **Oversæt** begge tekster og tag stilling til tekstanalytiske aspekter såsom involverede sprogfunktioner, kommunikationssituation, genre, målgruppe m.m.

B&O: <https://www.magasin.dk/bolig/elektronik/lyd-og-musik/bogo/>, oversæt afsnitene:

”Historien om B&O” og ”Oplev sværen..”

Ribe Domkirke: <https://www.ribe-domkirke.dk/ribe-domsogn/ribe-domkirke/kirkens-historie>

Afleveres d. 23/1 kl. 12h, sendes som attachment til underviseren

31/1 13.00 (!)-14.30

Oversætterens værktøjskasse og praktiske fremgangsmåde

Bacquin & Christensen: ”När sommarfugle blir till sommarflugor – eller

när grannspråk blir främmande språk”, <https://tidsskrift.dk/sin/article/view/17336>

Ekstemporale oversættelser

LÆS: <https://www.arabesacademy.com/kollokationer>

Hen og han: Gender og oversættelse

LÆS: ”Gender...”

<https://www.capstan.be/gender-bias-in-machine-translation/>

LÆS: forældrenes ti bud: <https://www.h2odense.dk/om-h2odense/regler-i-svømmehallen>

10/2 13.00 (!)-14.30

Æstetik og Skønlitterær oversættelse

Niels Brunse: ”Litterær oversættelse”, på Canvas

2. opgave gennemgås (skønlitteratur Christian Jungersen)

Oversæt: Anne-Lise 7, til ”...spændende arbejde” og Camilla 45 til ”...rase følelser ud.”

Afleveres d. 7/2 kl. 12h, sendes som attachment til underviseren.

17/2 13.00 (!)-14.30

Idiomatik og talemåder

3. opgave er en sammenligning af kildetekst og måltekst. Læs uddrag af den danske original af *Lego og Godfred Kirk Christiansen* samt den svenske oversættelse. Tag stilling til, og skriv cirka en side om, hvor der må have været semantiske udfordringer med hensyn til metaforer, kollokationer, idiomatiske udtryk m.m. Er du enig med oversætteren? Diskuteres i plenum, afleveres *efter* lektionen. Begge tekster er på Canvas.

LÆS: <https://www.arabeskacademy.com/talem%C3%A5de>

LÆS: <https://www.arabeskacademy.com/ordsprog>

23/2 HELDAG, 10.00-16.00

Uddeling af ukendt ekstemporal tekst kl. 10.15

4. opgave: Gruppearbejde til kl. 13

Seminarium fra 13-?

14/3 10.00-11.30

Pragmatik: Takt og tone i dansk

John E. Andersen: "Sprogets takt og tone"

Daidsen-Nielsen, Niels: "Det er sgu da nu vist en misforståelse – Om nogle svære småord på dansk", <https://dsn.dk/wp-content/uploads/2021/01/september-1993-pdf.pdf>

LÆS: <https://www.arabeskacademy.com/diskurspartikler>

5. opgave Oversæt Helle Helles novell "Fasaner". (søg på "Helle Helle" + fasaner) Skriv cirka en side, hvor du kommenterer brugen diskurspartikler i teksten og deres betydning.

Selvstændigt arbejde med oversættelse og opposition ind for det afsluttende seminarium. Evt. gruppearbejde og vejledning efter behov.

11/4 10.00-14.00

Seminarium

Gennemgang af opgave 6 og 7.

De studerende giver kritik på hinandens oversættelser

Opgave 6 er den afsluttende, selvstændige eksamensopgave. Du vælger selv din tekst (cirka 1500 ord afhængigt af genre, valget skal godkendes af underviserne). Opgaven skal have følgende opbygning: I en indledning præsenteres teksten, hvem der har skrevet den, hvor den stammer fra, hvornår den har været trykt, etc. Dernæst følger en overordnet tekstanalytisk bestemmelse af kildeteksten med hensyn til genre, stilniveau, pragmatisk kontekst, de involverede sprogfunktioner, målgruppe m.m. Herefter kommer den linjenummerede, ukommenterede måltekst. I den efterfølgende diskuterende del præsenteres (med linjehenviisning) de detaljeovervejelser, du har gjort dig, kollokationer, konnotationer, talemåder, slang, neologismer, risiko for interferens m.m. Endelig følger en konklusion, der samler op på dine iagttagelser. Opgaven skal samlet set fylde cirka seks normalsider, eksklusiv litteraturliste og noter, og den skal bestå af cirka lige dele måltekst og kommentarer. De studerende opponerer mundtligt og skriftligt på hinandens oversættelser. Opgave 5 sendes som attachment til alle på holdet 7/4 og oppositionen (opgave 7) på cirka en side til underviseren 10/4.